

LA ROMÈCA OCCITANOFÒBA

Conte negre e alhetat...

Un còp èra una Romèca occitanofòba que s'èra enregimentada per combatre l'occitan. Li prusiá despuei longtemps de menar aquela batèsta. S'èra facha marcar ai « *Troisième Bataillon des Chasseurs Linguistiques* » coma voluntària resouguda d'assanar l'estat francés de toteis aquelei chormas de ...fòns divers (coma se disián totei sens la mendra vergonha, bascofòn, occitanofòn, catalanofòn, corsofòn, a a a !!), tant illegitims coma endarreirats, que secutavan França de totei lei costats. Que de levant a ponent e dau marin a la bisa, pas un costat de l'exagòn perfiech francés que foguèsse preservat d'aquela vermina. La menaça supausada de la desexagonalizacion èra la rason fòrta que federava aqueste batalhon d'elèit. Èra reputat per lo nivèu prestigiós de son ensenhament, que teniá un personau formator de tria, jutjatz puslèu :

- tres academicians verdejants acostumats a donar son vejaire sus tot, e mai en matèria de drech, es dire son arrogància donc son eficacitat. Una veniá d'en cause, l'autre d'en pueg, e lo tresen fòrça rabiós denegava la qualificacion de « lenga » a de borbolhadas linguistics qu'avián « *ni grammaire ni dictionnaire ni aucun livre scientifique* », argument imparable de mantunei manjaires de patés que repepiavan a longor d'annadas coma una pregària bodista,
- un jornalista de *Charlie Hebdo*, richonejant de lònga còtra la vermina « *qui prétend que son tas de fumier sent meilleur que celui du voisin, et qui mériterait tous d'aller en procès à Nuremberg* » (èra particularament fièr de sa formulacion que li venguèt un jorn ont aviá un pauc tròp abusat d'èrbas çò que li donèt enveja de ne tastar que mai, essent leis idèas luminosas que li donava),
- un aparisenquit dau *Canard Enchaîné* (especialista en dessens umoristics antiprovinciaus, bereta + esclòps + coifas bigordanas + èr colhon, mai pas racistas si que non lo MRAP li auriá fach un procès),
- un dau *Nouvel Observateur* e un de *l'Express*, totei decorats de la crotz deis *Antiracistes Méritants* (una pròba probanta de son objectivitat de jornalistas rapòrt au problèma), descendents dirèctes de la branca jacobina per un bastard l'abat Grégoire,
- tres deputats de senèstra (branca *Universaliste*, pròba probanta de sa dubertura d'esperit mai pasmens-fau-pas-quichar-e-mandar-lo-lec-

- linguistic-tròp-luenh), descendents dirèctes de la branca jacobina per un autre bastard de l'abat Grégoire (d'efiech l'abat ne faguèt fòrça),
- tres deputats de drecha (branca *Nationaliste*), pròba probanta de son amor de la patria en dangier, essent que i a qu'una sola patria au monde, França, e qu'òm pòt pas aimar doas patrias a l'encòp pas mai qu'òm pòt aimar sa maire e sa femna (fau causir),
 - un deputat de senèstra extrèma e un de drecha extrèma (de tot biais intercambiabls dins son òdi, que partejavan a respècte de mantunei comunitats, e particularament dei Jusieus, e que podían donar d'idèas mai radicalas ais autrei per se desbarrassar de la vermina linguistica (sens anar pasmens fins qu'ai camps d'exterminacion istorics alemands, rus o cambodjans, remarcables d'eficacitat o fau dire),
 - un politician republican que se disiá nascut au mes de termidòr (pròba lexicala probanta de son republicanisme sens falha), e que s'èra illustrat per un procès còtra una municipalitat lengadociana per li far levar son panèu occitan « *qui mettait la sécurité des automobilistes en danger* » e que se targava en mai d'èstre un especialista en linguistica e istòria locala,
 - tres inspectors d'Acadèmia de l'Educacion Nacionala (lei mai ancians dins la formacion, despuei un cèrt abat Grégoire e un Juli Ferry, qu'avián ja tot probat despuei de lustres, e bravament probat, a còps de bastons que cambiavan de mans en foncion dei denonciacions entre escolans, de plancardas umiliantas e de bonetas d'ase, e mai de còps de règla sus lei dets quora leis escolans passavan puei tròp l'òsca. Grégoire e Ferry avián d'alhors son retrach dins lo corredor dau centre de formacion, e lei Romècas escolanas lei devián saludar cada còp que passavan davant).

Ren que dau gròs grum en matèria de monolingüisme, e qu'avián a son actiu tant e mai d'escrichs mespresós qu'e mai lei dos deputats deis extrèmas n'èran quasi gelós que posquèsson trobar tant radicaus coma elei dins la senèstra (branca *Universaliste*) e la drecha (branca *Nacionaliste*), lei premiers encara mai virulents que lei segonds qu'èra un chale vertadier de leis ausir. Lo comun enemic li fasiá oblidat son incompatibilitat costumiera entre doas eleccions, tament èran pivelats per la tòca comuna (santa tòca sota la bandiera tricolòra), cimentats per l'amor de « *la chasse aux patois qu'il faut extirper* », renfortits l'un l'autre per l'òdi linguistic de cada representant que se targava d'èstre mai acarnassit dins la lucha que l'autre (l'òdi se deu d'èstre reactivat regularament que i a totjorn la menaça d'un que perdriá en rota la fe dins la crosada), e totei regaudits a l'idèa de l'allali finau que mancariá pas d'arribar un jorn. Aprèp la sesilha « *Formation aux patois de France* » que fau pasmens un pauc saupre identificar l'enemic (mai lo centre de formacion fornissiá lei bassinas e lei litres d'aiga per que leis aprepreneires pòscan

vomir e s'asaigar abondosament la boca aprèp aver cotrejat de tant prèp « *les patois* », lo de *Charlie Hebdo* estimant melhor lo mot « *pataqués* », e mai sache pas l'empregar d'un biais corrècte que disiá, aquela trufa, « *ils parlent le pataqués* » luòga de « *faire un pataqués* » çò que li faguèt remarcar gentament un deis academicians), donc aprèp la sesilha de patesejadas forçadas, venguèt la sesilha « *Combattre l'ennemi radicalement* » (aquela li agradava en totei e metián un vam a la seguir que fasiá miranda !). Cada formator donava de luòcs de predileccion per atacar, d'estratagèms per circonvenir l'enemic de l'interior (i a totjorn de candidats a la traïesa, pron d'i metre lo prètz), de lexis verinós que fan mau, de formulas-tusts que laissan l'enemic nèc e sens responsa, de rumors ben dirigidas : fau dire que son experiéncia èra sens limit, tament avián tot practicat. Aprèp tres mes de formacion intensa, cada recruta aviá lo drech de causar sa lenga enemiga de predileccion, per èstre mai eficaça dins l'eradicacion (l'òdi dona d'alas). Nòstra Romèca sautèt sens barguïnar sus l'occitan, qu'aviá particularament una dent còntra (la dent ulhau, la mai ponchuda), vai-t'en saupre perqué : lei vias de l'òdi son sovent impenetrablas. Passèt donc primier encò dau dentista per se faire metre una batariá de dents ulhaus, tament aviá enveja d'èstre mordenta e estrifanta e de probar son militantisme pur e dur.

Comencèt sa crosada per leis escòlas publicas. Bufava a l'aurelha dei regents antilengas d'idèas marridassas que marchavan plan : parletz-pas ai regents bilingues, trufatz-vos de son accent, tractatz lei cançons occitanas de ruralas, passeistas, desmodadas, digatz que l'occitan tira leis escolans devèrs lo passat e non l'avenidor (l'avián manlevat a una jornalista dau *Monde*), ignoratz-lei superbament a la cantina, acceptetz pas de collaborar a un projècte comun, metètz leis autrei parents en garda còntra l'arrieracion mentala d'aquelei seccions (per prevenir tota temptacion possibla), etc., etc.,. La tiera èra lòngra de vexacions possiblas, que lo marridum es prolific mai que lo bòn esperit.

La Romèca fasiá tot son possible per sosténer de provisors que, maugrat leis escolans demandeires nombrós e la disponibilitat d'un professor d'occitan (lei doas condicions requistas), capitèron pasmens que lo cors se faguèsse pas. Mai fòrts que lo Ròcafòrt. A aquelei meritants de tria, le *Troisième Bataillon des Chasseurs Linguistiques* ofrissiá un present en mercejament, que lo recipiendari podiá causar dins lo catalòg de la CAMIF (pron que trespasèsse pas 300 èuros). Se lei parents tenián tèsta, e se lo cors se fasiá maugrat totei leis esfòrç per lo censurar, la Romèca suggerissiá que siá programat de 18 oras a 19 oras : assegurava que lo desgost vendriá lèu lèu, lo lassitge deis escolans en fin de jornada ajudant bravament. O de lo metre entre 13 oras e 14 oras, çò que fa que

leis escolans non podían anar a la cantina. Un jorn qu'èra particularament en forma, suggerèt a un Inspector d'Acadèmia que duviá afrontar una chorma de professors d'occitan rabiós sus la manca d'oraris per lo patés, un rasonament d'una beutat scientifica a vos copar l'alèn : « *Les élèves de Lozère n'ont pas besoin de cours d'occitan puisqu'il y a encore la transmission familiale, et ceux de Montpellier non plus... puisqu'il n'y a plus de transmission familiale, car plus de langue* ». Regretèt pasmens l'emplec de « *occitan* » e de « *langue* » en plaça de « *patés* » : li faudriá faire la leçon a aqueste inspector ! E fau dire que la Romèca fasiá miranda en tot plen d'endrechs, tament lo culte de J. Ferry èra fòrt dins l'Educacion Nacionala.

S'anèt puei encò de l'Ensenhament Associatiu dei Calandretas. Aquò li donèt pron de mau qu'èran organizats e resouguts de proliferar coma de nieras. Faguèt donc son possible per que lei cònses refusèsson de prestar un locau, causa primiera per posquer foncionar. S'èra una sala dins una escòla publica, leis autreis ensenhaires, juliferristas acarnassits, se'n tenián totalament escartats, per ben mostrar que la pèsta linguistica non se podiá rasonablement cotrejar. Un ajuda dei bèlas venguèt dei CAL (Crosats Anti Lengas) que son èrnha èra sens falha per çò qu'es de menaçs, injúrias e procès d'intencion de tota mena. En Lemosin, trobèt tanben una ajuda inesperada, tant guerriera coma leis accions dei CAL, encò de la seccion FCPE (Front Contra lei Pesolhós Escolarizats) de parents d'escolans d'una escòla publica qu'assostava una Calandreta dins de membres non utilizats despuei un brave temps. Dins sa santa batalha, leis crosats de la FCPE pretendèron qu'èra une « *école coranique* » ; que « *les locaux pouvaient être utilisés à des animations pour les autres écoliers* » (pasmens servissián a ren de ren despuei d'annadas) ; que leis escolans deis doas escòlas non se podián mesclats (separacion menimosa de la cort de recreacion) per « *prévention des accidents sinon les assurances ne marcheraient pas* » (aquela la faliá trobar !) e demandavan donc l'exclusion de la maudicha Calandreta pesolhosa, contaminaira e atentatòria a la seguretats de totei (tant evident coma lei panèus bilingues dau termidorian). Se la Calandreta èra installada dins un ostau isolat, la Romèca assajava que lo cònse mantenga l'incertitud de l'atribucion per l'annada venenta. Aquò de segur rosegava lei nèvis dei Calandrons e de sei parents, e la Romèca jubilava que mai. Un cònse audenc qu'aguèt un moment de feblesa per li atribuir un jorn una sala, se reprenguèt fermament e li faguèt lo còp de desmainatjar en plen estiu totei seis aisinats, a la chut chut. Gausèron atacar e foguèron reintegrats : mostrava ailàs qu'òm podiá pas totjorn comptar sus la justícia francesa que de costuma èra mai fèrma.

Lei formators de son costat demoravan pas en plan. Sosteniá dins lei linhas arrieras lo combat sus lo terren de sei tropas e fasián fuòc de tota lenha : un article verinós dins lo *Nouvel Observateur*, un dessenh acide qu'avián pagat dins *Le Canard Enchaîné*, una declaracion trompetejanta d'un academician dins *Le Monde*, d'accusacions mandadas judiciosament (« *pétainistes, vichysois, ennemis de l'État* ») e distilladas regularament sus leis ondas e dins la premsa, ambe de legeires que prenián lo relai dins lo corrier dei legeires de cada jornau). E mai lei jornalistas de *Telerama* (jornau crestian de senèstra) que ne'n mancavan pas una per se trufar de « *un accent saingpatiquêu du Sud* », « *un accent alsacien à couper à la tronçonneuse* », « *un accent marseillais à couper au couteau* » (son cap-redactor respondèt a una legeira que li faguèt remarcar son racisme que « *il n'y avait aucune volonté de nuire* »). Tenián tot, lo Senat, l'Amassada Nacionala, lei mèdias. E mai lei comics i anavan de sei picas, particularament dos mausans, un despenjafigas e un bodenfle, marrits coma arnas e manjaires de provençaus coma lengastas atalentadas, que racavan son fèu còtra lei Occitans en desgaunhant accent e biais de dire. Mai aquí tanben, SOS Racisme demorava de marbre : auriá pasmens enfuocat la planeta, se foguèsse parlar d'autrei pòples (anatz comprene quicòm...).

De temps en quora, lo *Troisième Bataillon des Chasseurs Linguistiques* recampava sei tropas per faire lo ponch sus seis accions respectivas còtra lei divers patés. Totei lei Romècas formadas fasián un concurs a quau foguèt la mai eficaça. A cada accion contada, lei formators risián a non plus, fièrs de sa formacion capitada. Mai i aguèt un entramble gròs : la Romèca qu'aviá causit lo breton, s'en tornèt un jorn completament cambiada. Diguèt que fin finala, aviá pas sentit la mendra agression, que sei fèstas èran gaujosas a non plus, que de tot biais, tot lo monde èra bilingue tant coma lei panèus rotiers, e que leis elegits de l'endrech èran totei a defendre « la lenga bretona ». Donc se s'aplicava l'esperit de la senèstra (branca *Universaliste*, sota branca *Siècle des Lumières*, e defensa de la diversitat linguistica dins lo monde, qu'un de sei membres celèbres (qu'aimava tant leis afairistas maugrat son jurament de mespresar l'argent) aviá parlar de « *réparation historique* »), mai lo de la drecha (branca *Nationaliste*, amor de la patria e dau sòu natau, e defensa de la diversitat linguistica dins lo monde tot parier, coma l'aviá dich un de sei Corresians celèbres que tant aimava lei valisas d'argent eu tanben e leis aranges), mai lo dau termidorian (republicanista, respècte de la volontat dau pòple), faliá enterinar la volontat populara e republicana qu'èra rèina e acceptar la liura practica dau breton. Lei formators manquèron s'estofar d'indignacion davant tala traïtisa e lo termidorian s'estavaniguèt per de bòn, tre ausit « *panneaux routiers tous bilingues* ». Sei collègas èran comocionats a l'idèa de pèdre

un de sei melhors elements e s'afanèron per lo ranimar: toalhas umidas, massatges cardiacs, ren i faguèt. Un collèga aguèt subran l'idèa magistrala de li mormolhar a l'aurelha lei noms dei mes republicans en una doça litània (mai pas dins l'òrdre tament èra emocionat): *fructidor, messidor, pluviôse, brumaire, floréal*. Generèt tot bèu just un leugier baticòr, mai que s'arrestèt lèu. La litània reprenguèt: *nivôse, prairial, termidor*, lo debanaire dei mes sentiá venir la fin de la lista ambe paur que sabíá plus qué dire de mai per salvar son collèga. A grand mau, grand remèdi, la lutz se faguèt: ...*germinal, vendemiaire, ventôse, frimaire, Robespierre, Saint-Just, Comité de Salut Public, Maguelonne...* e aquí lo miracle! Coma fissat per un cabridan, l'estavanit se levèt d'un saut sus lo darrièr mot de la tiera (totei comprenghèron pas perqué), sota lei sospirs de satisfaccion e aplaudiments generaus.

La Romèca bretonizanta, causa d'un accident qu'aviá mancat de virar au tragic, foguèt mandada tot d'una en camp de redreïçament, per de sesilhas reeducativas de l'aurelha (per subreengavachatge de francés), entrecopadas totei lei quarts d'oras d'una Marselhesa dinamica (aquelei piòts avián oblidat que foguèt facha per lo batalhon marselhés per anar defendre França còntra leis estrangiers envasisseires dau temps dau rei Loís). Escota forçada 24 oras sus 24 de lecturas de tèxtes solament francés, de cançons exclusivament francesas, de la lectura de l'article dos de la constitution en bloca, de frases de grands escrivans francés qu'avián escupit sus lei Bretons, leis Occitans, lei Catalans (lei citacions mancavan pas!). E pas manco de musicas occitanas, còrsas o catalanas (parlem pas de sei cançons de mèrda), ren que de nòtas francesas (si, si! i a de nòtas francesas e de que o son pas) e de tèxtes dins « *la langue de chez nous, i.e. seulement le français* » coma avián bravament capitat d'impausar sus leis ondas francesas (pasmens leis autrei lengas de França èran tanben « *de chez nous* » ??). Levat que, anatz comprene perqué, aqueleis ondas toleravan d'a fons lei cantaires anglo-americans. Alargavan l'escota sus *France-Musique* fins qu'ai musicas de la mendra etnia africana o asiatica. Subretot s'èra a mand de badar-morir, çò qu'excitava la curiositat e la compassion de totei leis etno-lòg-linguista-musicològ-botanista-micològ-farmacològ deis Universitats francesas, que delegavan lèu lèu de tropas en nombre per registrar sa « lenga » e sa musica e sei sabers populars remirables e sei contes meravelhós. Li permetiá a totei de se netejar sa consciéncia d'un comportament racista anti-patés (e mai o denegavan) en fasant mòstra d'un universalisme refofant d'empatia/simpatia per lei popladas exoticas tant autenticas, qu'avián l'avantatge màger de pas menar a una desexagonalizacion possible (foguèsse totalament fantasmada). Coma se ditz, aquò tapa aquò: racista en dedins, umanista en defòra, zèro pecat (mai impostura totala qu'assumissían

d'a fons). Toleravan tanben d'unei cançons que disián « *J'encule la France* », e que fasián badar tota l'intelliguènzia germanopratin, tament la creativitat artistica èra flagranta. Vertat que respectava irreprochablament l'article 2 de la Constitucion « *Le français est la langue de la République* » e la sintaxi tradicionala francesa « *sujet + verbe + complément* » (que fa la superioritat intrinsèca dau francés sus totei leis autrei lengas despuei de millenaris), meritis totalament absents dei cançons en patés. Lei germanopratin foguèron forçats d'explicar ai « *de droite* » que s'èran un pauc estrangolats, que comprenián vertadierament ren a ren tament èran « *réactionnaires* » : èra una metafòra, ardidada segur mai simplament una metafòra modèrna, per dire « *j'aime profondément la France* ». En mai lo ritme cadenciat renovelava avantatjosament la vielhanchona « *Douce France, cher pays de mon enfance* » de la musica un pauc melicosa e passada de mòda. En seguida, la formule « *j'encule...* » faguèt taca d'òli, e s'estaloirava sus lo Net qu'èra un chale de veire tant de gens qu'aimavan tant metaforicament e prigondament lo beu país de França. Donèt d'alas a l'inspiracion d'un umorista talentuós (62 cròcs de vipèras a eu solet, la Romèca n'èra gelosa) que l'empleguèt en l'onor dau president sus leis ondas nacionalas. Es dire se l'amor (mot occitan...) trobadoresc regnava en tèrras francesas, levat a l'encòtra dei descendents dei trobadors qu'o meritavan ben perqu'elei « *ils n'aimaient pas la France profondément* ». L'avián traïda en 14, paurucs qu'èran, e lei mòrts sus sei monuments èran de faus mòrts totalament inventats per far passar son infamia (mai enganava degun).

Urosament leis autrei Romècas foguèron pas contaminadas per l'enemic. Mai polit encara per « *leur cause* », la Romèca antioccitan contèt coma foguèt suspresa de trobar en tèrras occitanas d'enemics tot pariers coma ela, qu'esitavan pas a brandir de bandieras « *L'Occitanie non merci !* », « *Dehors les Occitans !* » e bramavan dins sei congrès (e tojorn en francés, braves pichòts) « *À bas la vermine occitane !* », « *À bas les séparatistes !* » amb una vòlha extraordinària, li esparnhant ansin de despensar sa saliva. Contèt que i aviá quauquei virulents d'aquesta mena en Gasconha, en Auvèrnha, en Provença, que fasián fin finala son trabalh a sa plaça (o pauc se ne manca), e un particularament remontat en Cevena, que s'escondiá sus Internet sota d'escais-noms divers, mai qu'aviá l'estèc per insolentar leis enemics, per lei discreditar d'un biais definitiu bòrd qu'emplegava lei meteis mots que lei formators (faudriá benlèu envisatjar de lo prene dins lo batalhon çò diguèt) : d'efiech esitava pas d'escriure « *le gestapiste Alibert* », « *jp Q..., fils de collaborateur nazi* », « *c'est une tisse des séparatistes Occitans* », « *les patois de l'Aude* », « *Le nom même de cette association [AIEO] montre qu'elle est liée aux milieux séparatistes d'extrême-droite.* » Aquí es lo deputat de drecha extrèma que s'estavaniguèt ! Coma, eu lo cantre dau nacionalisme orgulhós e tilhós que,

arribèsse au poder, eradicariá lei patés en mens de dos mes (lo breton pas bretonant e sa filha ni mai l'avián clarament dich), ausir dire que i aviá de la drecha extrèma dins lei separatistas occitans ?!... Es puei tròp fòrt ! Tornar mai sesilha de reanimacion : çò qu'aviá capitat per l'un capitariá per l'autre. Lo solet voluntari a la reanimacion foguèt lo de senèstra extrèma (entre Estalin e Hitler, entre Pol-Pot e Pinochet, entre Mao e Mussolini, i a pas qu'un fiu de seda fin finala, e encara fielat per un manhan malaut). E donc mormolha que mormolharà « *gégène, torture, bougnoul, youpin, Auschwitz, Untermenschen* » : l'estavanit finiguèt per se desrevelhar a « *Adolphe* ». D'efiech, encò deis extremistas, la costuma èra frequenta de nommar lei grands eròis ren que per son prenom (Adòlf, Josèp, Leon, Benito, Fidèl, Che, Il Sung, Zedong, Simon, Tomàs, etc., etc.), d'autant mai se foguèron torcionaris, engabiaires e sanguinaires performants, pròbas de son engatjament sens falha a la doctrina que fasiá virar l'uelh de bonaür a seis afidats. Solets leis incultes en lengas orientalas emplegavan Mao e Kim, se cresián qu'èran sei prenomes. Lei deputats de senèstra s'estonèron pasmens d'aver ausit « *sous-homme* » que li semblava pas una caracteristica lexicala reservada au discors de la drecha extrèma... Coma qué lei frontieras ideologicas son de còps ben incèrtas...

L'incident breton fotèt evidentament la petòcha ai formators e ai formats zelats. Que se totei lei Romècas passavan una a cha una a l'enemic, la desexagonalizacion èra de tot segur per deman. E lo polit exagòn perfiech se retroburiá un jorn en galeta LU informa, rosegada de totei lei costats per de rats patesejants separatistas que laissarián França anequelida e recauquilhada solament sus son Illa. Ja que la sacrosanta DGLF aviá gausat mudar son nom en DGLFLF, pròba que l'enemic èra pertot, e mai dins leis organismes oficiaus (lo CNL ajudava a la publicacion de libres en patés !! Mai mont anam ?!), e pròba que mai bèla que faliá a tota fòrça extirpar lo vèrme dins lo fruch. Duvián donc mai que jamai velhar, susvelhar, espinchar, espionar, desrevelhar lei consciéncias aflaquidas, esperonar leis avançadas, sabotar lei projèctes, entreténer la desunion, enfuocar lei garrolhas (sus aquò leis Occitans avián pas besonh d'ajuda, èran ja lei reis dei reis), per fin que « *patois ne passera, françois seul règnera* ». Se decidiguèt donc de renfortir la formacion per entrepachar tota complasença ambe l'enemic, seriá qu'infima. Faguèron un « *brain-storming* » (patés non, anglés òc, fa brancat), analisèron totei lei cas possibles, trobèron en comun l'estrategia de responsa a cada còp. E d'ara en davant, cada Romèca deuriá consignar dins son quasernet sei moments de flaqueza envèrs l'enemic, -una mena d'autocritica sanitosa qu'aviá fach sei pròvas a passat temps en Russia e en China-, que lei formators analisarián puei per melhor adaptar sa formacion.

Totei lei Romècas partiguèron tornar mai dins sei tèrras de crosadas respectivas, confladas a mòrt e reviscoladas per lo suplement de formacion. Aprèp lo domeni de l'ensenhament, nòstra Romèca perseguiguèt son sant trabalh e s'ataquèt donc au sector de l'animacion, collòquis e rescòntres. Aquí i aviá de grames a triar, n'aviá consciéncia, que pas una jornada que se passava pas quicòm en tèrras occitanas. S'anèt passejar dins un rescòntre organizat per l'IEO sus lei drechs dei minoritats de parlar sa lenga. Esperant lo moment propici, larguèt sa sageta ben pausadament : « *Mais pourquoi vous vous plaignez ? Vous avez parfaitement le droit de parler votre langue chez vous ? On est en France, cela doit demeurer une pratique privée comme la religion.* » Una femna li demandèt se considerava que l'occitan pudissiá tant qu'aquò a mèrda, per enebir sa practica en defòra de l'ostau privat. E perqué pas encara dins lei privats de l'ostau, essent que, au dire d'unei, un patés de mèrda se caga au cagador. La Romèca s'estonèt de son marridum e li diguèt « *mais enfin, je n'ai rien dit d'extraordinaire et de désobligeant, vous prenez tout mal Chantal !* » (se sonava Chantal).

S'inscriguèt un jorn dins una sortida « saladas sauvatjas » que semblava qu'èra un subjècte qu'agradava ais Occitans (totei un pauc manjabaucas endarreirats e segurament sarrapiastres). Tombèt sus una animatritz (çò estonant es qu'èra ni babacool, ni pèterrosa, ni d'a fons demorada, mai ben tròp fòrta en gola) que pretendèt que mantunei saladas avián pas de noms francés mai solament occitans. Aquela galejada ! Pas estonant que venguèsse de Marselha ! La Romèca aguèt la responsa que fusèt coma un lamp : « *Vous nous cachez les vrais noms français par pur militantisme occitan.* ». L'animatritz li riblèt son clavèu en li tornant en francés « *en botanique, je suis trilingue français-latin-occitan, et si l'occitan vous gêne, ne venez pas dans des sorties salades* ». Se o tenguèt per dich e metèt pas plus lei pès dins lei sortidas d'aquesta militanta nacionalista marselhesa ensaladiera que mostrava tant d'agressivitat, la garça, e qu'aviá lo fètge d'aver una mai granda maissa qu'ela (e pasmens ambe solament quatre dents ulhaus).

Dins un collòqui sus l'oralitat en region, se la juguèt « universalista » (sei formators avián ben quichat sus aquela dialectica imparabla, opausar lo locau e l'universau). Diguèt qu'èra « *impossible d'enseigner des contes en occitan, étant donné la diversité d'origine des élèves, au nom de la liberté de culture de chacun. Et puis la Méditerranée, c'est aussi la rive sud* ». Pensava l'analisi perfiecha e sens responsa possibla. Quau li respondèt ? Tornar mai aquela garça d'ensaladiera qu'aviá pas reconeguda dins lo public ! E que li demandèt en bòn francés (o fau reconéisser, parlava ben lo francés) : « *Où voulez-vous que les enfants occitans, d'origine ou*

d'adoption, aillent pour entendre des contes occitans ? Au Viet-Nam, en Afrique ? L'universalisme pour les autres mais le racisme pour nous ?». Demorèt nèca e se prometèt de ne parlar a sei formators per que li donen la responsa tota facha a aquesta analisi, que podriá servir per leis autrei Romècas dau batalhon. Un bibliotecari li portèt ajuda en diguent « *il n'y a pas que l'occitan qui est menacé, le français aussi, alors...* ».

Sus de talhiers de libres (e d'unei tenguts per una alemanda, vesètz un pauc lo poder nociu deis Occitans ! Capitavan d'enrotlar dins sei tropas d'Alemands, de Bèlgas, d'Arabis), raubava de libres tant que podiá segon la logica dau « tot çò que raubi serà de patés perdut e non legit ». Causissiá solament lei libres reïvindicatiús e lei plaquetas d'informacion gratuïtas per posquer lei faire analizar per lei formators que, a cada argument dei patesejants, devián adobar lo còntre-argument e l'encloscar dins lei tèstas deis estagiaris a la sesilha de formacion seguenta. Mai èra una corsa permanenta que lei formators ne vesían jamai la fin.

S'ataquèt puei a la « socializacion de la lenga », coma disiá aquestei nècis que se la jogavan intellectuáus. Renfortida per l'exemple de son formator termidorian que la butava au cuòu regularament, inculquèt a de ciutadans tant amorós dau francés exclusiu coma ela, de faire de procès ai cònses qu'aficharián qué que siá en occitan. S'en prenguèt a un Provençau qu'estampèt de bilhetas d'un site preistoric dins lei doas lengas. La causa semblava impossibla e pasmens, foguèt una brava capitada : trobèt un voluntari franchimand pur chuc per menar la batèsta, un avocat e un tribunau que seguiguèt, totjorn au nom de « *le français est la seule langue de la République* ». D'uneis Occitans faguèron remarcar que toleravan d'en pertot lei *Shop*, lei *Go*, lei *Food*, lei *Fast*, lei *Brunch*, sens broncar e accusèron publicament lei Francés de plegar l'esquina e de mostrar son cuòu a l'anglés. O prenguèron mau que podián ren respondre tament èra evident, d'autant qu'un linguista francés aguèt l'impudècia de dire un jorn que « *les parleurs de langues régionales parlent un français meilleur que celui des monolingues et sont donc les défenseurs du français* ». Mai un ben pòt menar un mau : aqueleis atacas anti-panèus avián renfortit la nhaca deis Occitans que manifestavan a cada còp en nombre, e qu'en mai de salopards de Bretons, Catalans, Alsaciens e Basc li venián prestar ajuda. Lei desexagonalizaires se tenián lei coïdes qu'èra revoltant. Avia mes en branle un movement d'elegits amb un vièlh senator audenc a sa tèsta per denonciar « lo ridicul e l'ostracisme », çò gausavan dire. De cònses, en responsa a l'ataca, avián afichat subran lo nom de sa vila en occitan e un prefècte de Nauta Garona ordonèt lo restabliment dei noms occitans a costat dei noms francés (qu'èran estats desplaçats primitivament per seguir lo tribunau sostenent

lo termidorian, dins una mena de valsa dei noms que fasián plegar de rire Euròpa tota ! Aquela França, vertadierament « excepcionala » !!). Non, fin finala, èra pas una tant bòna idèa qu'aquò, qu'aviá estadisticament ajudat que mai a la visibilitat de la lenga deis percaçats e a la non mens visibilitat dau racisme intèrne dei Francés a respècte deis autrei lengas de son territòri (elei disián *lenga* que non pas *patés*). Un jornalista finlandés parlava de « *pathologie toute française* », que s'estaloirava au grand jorn cada còp que tornava la signatura de la famosa *Charte des Langues*. Se lei Finlandés metián son nas dins leis afars francés, onte faudriá anar per escanar tranquilament lei patés de França sens èstre destorbats !

L'afar deis anóncias en occitan dins lo mètro tolosenc li faguèt faire de marrit sang. Aquela l'aviá pas vist venir. La Romèca faguèt tot son possible per far se descadenar leis *anti* que mandèron mèl sus mèl per dire que n'avián son plen gonfle, mai lei *per* faguèron tot parier. Fau dire qu'en Miegjorn-Pirenèus e Aquitània, lei Conselhs Regionaus èran quasi venduts a la causa occitana, aquelei traitres. La Romèca èra ben mai a son aise en tèrras provençalas que son president de region fasiá tot son possible...per ne faire lo mens possible ; en fòra que, coma èla, lo solet mot d'occitan li donava lo vòmit, ajudat per lei tropas provençalo-provençalistas (qu'avián capitat de percaçar per leis escaliers de servici de « *chanteuses occitanes* », convidadas per inadvertància a l'Ostau de Region onte donavan son concèrt). En Provença, jogava sus de velós e dau melhor. Un jorn que quauqueis enrabiats d'Occitans avián demandat una entrevista a un elegit marselhés de senèstra (branca *Universaliste*) per se laguiar qu'avián pas de locau per practicar son culte au patés e autrei moninariás estupidas, la Romèca bufèt a l'aurelha de l'umanista la frasa « *allez voir à la Maison de l'Étranger* » que tornèt tot d'una a seis interlocutors. Es dire l'ajuda bèla qu'aviá sus plaça gràcia ais elegits tant monolingues coma èla e qu'avián totjorn una responsa lèsta per tancar leis enemics dau francés.

S'introduiguèt tanben dins de municipis per manobrar prèp deis emplegats au Servici de l'estat civiu, per quant ai prenom occitans que faliá fòrabandir a tota fòrça. Se sabiá la tota potècia de l'emplegat sus aqueu sicut. Mai coma faire per acceptar *Khaled, Keveen, Sue Ellen, Matteo* d'un costat mai pas *Magalí, Nicòla o Danís* de l'autre ? Leis accents sus la *i* o la *o*, tè ! « *Lettres inconnues de l'alphabet français absentes du clavier* » fasiá tombar coma una guilhotina, agusada au melhor, l'emplegat de l'estat civiu ! La Romèca jubilava. Un capitèt encara mai fòrt : refusèt *Audoard* que pasmens presentava ges d'accent ! Un de la bòna que faudriá integrar ai formators de tot segur !

Son ròdol de predileccion èra lei mèdias per empachar per totei lei mejans que l'occitan trespasse lo recantonet de sei ràdios associativas qu'avián pasmens capitat de far funcionar (assagèt de far broilhar tant que podiá lei frequéncias). Mai sus leis ondas nacionalas, pas question de li laisser metre mai que la poncha extrèma dau det nenon. Ambe l'ajuda dei provençalistas, capitèt de far barrar d'emissions en Vauclusa (tròp consensualas entre totei lei faccions). Faguèt desaparéisser d'emissions regularas (gaire, 10 minutas/setmana solament !) a la television cada còp que « *un évènement mondial le commandait* » (çò disián lei caps-redactors a prepaus d'un torneg de tènnis o de fotbòl o dei jòcs olimpics, i aviá totjorn una bona rason per escobar l'emission occitana). Per la premsa escricha, faguèron fòrt en la levant dei mesuras de tarifas preferencialas acordadas per lo mandadís a la premsa solament francesa, e en recantonant l'occitan dins la premsa regionala francesa a de rubriquetas galejairas de tres linhas per ben far passar l'idèa de « patés que servís qu'a far rire ». La Romèca aguèt gaire de pena d'o faire admetre, lei jornalistas essent totei formatats a l'escòla dei jornalistas, i.e. a la subrevalor evidenta dau francés exclusiu e au mesprètz dei periferias, au nom de la branca *Universaliste* aparisenquida, e mai de la part d'aquelei qu'èran dau país mai que volián pas passar per de demorats e que renegavan donc dos còps mai fòrt lo país, la lenga enjusqu'a l'accent jutjat grossier que se censuravan conscienciosament per de sesilhas de « *bonne prononciation française* ».

Mai a dich de cotrejar leis Occitans e de simular son accent per passar melhor dins d'unes assembladas, se susprenguèt un jorn a prononciar una frasa francesa quasiment « ambe l'accent », mentre qu'èra pas en servici comandat (lei formators avián ben dich que desgaunhar l'accent per « *la cause du français universel* » comptava pas coma una pròba de flaquesa mai coma una estrategia que podiá pagar). Ne foguèt orrificada e se demandava se o duviá confessar dins son quasernet. Vira que viraràs dins lo liech, aquò la tafurèt tota una nuech mai lendeman decidiguèt de s'aplicar ela soleta la punicion sota forma de mortificacion : mastegariá tres venas d'alhet crus, condiment qu'aviá particularament en òdi, d'autant que totei leis Occitans son « *mâcheurs d'ail et de chocolat* » coma aviá ja judiciosament ironizat a passat temps un escrivan celèbre, enemig ferotge d'aquelei « *félibres demeurés* », altra formula ben sentida emplegada per un autre escrivan tant celèbre. Son amor dau chocolat l'empèchèt de lo causir, que seriá pas estat una mortificacion (e badinava pas ambe « *la cause et le règlement* »).

Sabèm ben que l'ernha dona de vam e de fòrças, que mena l'individú a faire de prodiges d'ernhosariás. Lo marridum fa venir vièlh, deguèsse lo marrit téner que

per la rusca e se tressecar de l'endedins, coma un vièlh amorier en fin de vida. Mai a dich de tracar lei sites occitans per i vojar son aciditat (aquelei putassiers èran de mai en mai actius e nombrós, e li prenián quasi totei sei nuechs per respondre sota d'escaisnoms divèrs dins totei lei sites e blògs (aviá représ l'idèa au Cevenòu, aquò fa creire a un multitud de gens sensats pensar parier), a dich de simplement afichar « *la langue de chez nous* » coma responsa definitiva a tot escambi en patés entre patesejants (en referéncia a la cançon d'un cantaire pasmens defenseire dei lengas regionalas mai o sabiá pas si que non n'auriá engolit son capèu !), a dich de fantaumejar dins totei lei collòquis (lei bogres ! ne'n fasián de mai en mai tanben !) per expandir sa tissa monolingua du « *ici, on parle français !* », de manifestar davant totei lei Calandretas (lei salopards n'avián de mai en mai !), d'entrepachar l'installacion d'un cors d'occitan dins lei collègis e licèus (e mai lei parents pas manco occitans s'i metián per ne demandar !), de derrabar totei leis afichas occitanas (lei golamàs, te n'en pegavan e te ne'n pegavan !), de despegar lei crotz occitanas sus lei veituras (lei bordilhas ! encara te ne'n metián de còps dos per veitura per ben agressar lo menaire que seguissiá !), de se levar la nuech per desbolonar lei noms dei vilatges (accion mai discrèta que lo procès) dins son patés de mèrda (aquelei traitres de trissamotas avaironés te leis avián afichats d'en pertot ! Vesètz un pauc lo trabalh en perspectiva ! 304 comunas multiplicat per dos panèus caduna per lo mens, te fa 608 panèus de 4 bolons cadun, te fa 2432 desbolonatges!), d'anar assajar de metre lo fuòc a una empresa de produchs occitans toteis estampilhats ambe la crotz (qu'aviá lo fètge d'ajudar a non plus a la difusion de son patés de paisanàs demorats ambe de camisetas e de bandairòlas e de pegasolets e de casquetas, eficaça la bogressa d'empresa !), de córrer aici e ailà, amont e avau, alhor e endacòm, urbi e orbi (puta d'Occitània qu'es tant granda ! de Bordèu a Niça aviá dich un de sei profètas vièlhs que se trobèt nobelizat un jorn gràcia ai traitres alemands !), de tombar de lònga sus l'ensaladiera qu'ambe lo temps veniá de mai en mai combativa e agressiva, finiguèt que lo lassitge se faguèt sentir un jorn. S'apercebiá que bufava per anar derrabar lo drapèu occitan sus lo davant d'un Municipi (aviá pasmens capitat de faire levar la crotz occitana dau drapèu de la Region Lengadòc e leis fedas occitanistas avián pas manco romegar, esperant una èrba mai grassa e mai de sau a lecar en seguida de sa traïson), que susava coma un pòrc per seguir totei lei rescòntres occitans per i vujar son fèu, qu'aviá de mens en mens de repartidas, de vòlha, de nhaca ... e de fe per tot dire. E se metèt a regretar lo bèu temps de sa joinessa onte podiá èstre presenta de matin a Marselha e de tantòst a Bordèu, sens lo mendre lassitge e la mendra bassa dins sa ràbia militanta (lo regret de sa vida foguèt de pas aver capitat de faire Niça-Bordèu justament, dins la meteissa jornada). Mai o voliá pas admetre : « *Tendrai, tendrai, còntre mistrau e tremontana,*

còtra autan e eisseròc, còtra subèrna, tendrai lo còp !! » se diguèt... en occitan. Zo ! tres venas d'alhet crus per cada mot occitan prononciat, siá trenta sièis venas (e encara avia pas comptat la conjoncion e l'article), siá mai de tres tèstas de mastegar a de reng. Pudissiá a far tombar moscas e moissaus a cent mètres e pudiguèt pendent una setmana tota.

Foguèt lo còp de gràcia. Ne'n venguèt ai cances, rompuda per son accion febrila, amara de pas aver capitat e mai de s'èstre laissada contaminar per part, e encara mai d'aver gastat sa vida a tant d'accions vanas per deguna satisfaccion personala fin finala. Avia tot mancat : son accion militanta (que la mòrt dei patés anonciada èra pas encara per deman) e sa vida personala. D'efiech, anatz fringar amb un sorrire d'òrca de trenta doas caninas e alhetat per subrepés ! E mai s'avètz lo còrs disponible e gaire regardant, fasètz fugir lei mai afogats de la bragueta, que pullulan dins leis organizacions internacionalas o ministerialas e mai au *Troisième Bataillon*. Donc pas de romequet e romequeta qu'auriá poscut tintorlar, bajolar, potonar, breçar au son de « *Dors mon petit ange/Et ne t'en fais pas, Maman te protège/De tous les patois* » e formar directament a l'òdi dei patés despuei l'enfança. Fin finala, regretava son idèa d'implants dentaris que l'empachèt d'aver conegut l'amor : lo melhor es totjorn l'enemic dau ben. S'èra negada dins son pròpri òdi, empoisonada per son pròpri fèu, e desirava pas plus qu'una causa per enfin trobar la patz, luenh d'aquesteis Occitans secutaires : la mòrt.

Venguèt la Mòrt, amb un grand sorrire e tot plen de crotz occitanas sus son linçòu que flotejava dins lo vent, acompanhada per de musicians (tres arlèris en esclòps e beretas, que se sap que totei lei musicians regionalistas son en esclòps e beretas, quora rojas, quora negras) que jogavan lo *Se Canta* : la Romèca aguèt tot bèu just lo temps de se pensar « *ils m'auront tout fait, ces monstres de séparatistes !* », mai aqueste còp en bòn francés, e pleguèt parpèlas. Aguèt pas lo temps de legir lo messatge que venia de s'afichar sus son telefonet : « *retour d'urgence au centre de formation. bataillon de roumèques anglaises mène offensive inéluctable contre langue française. Sommes foutus.* ».

Se cerquèt donc un polit cementèri en tèrras occitanas pasmens, amb una capeleta romana, tres auciprès e un fanabreguier que montan la garda fierament, a costat de la garriga embaumada : un paísatge requisit per una fin de vida ben ganhada. Que duvia confessar que, s'avia en òdi absolut leis occitanofòns, sei paísatges èran meravelhós. Se n'èra jamai confessada d'aquò sus son quasernet, ni mai administrada l'alhet, que totei sei formators avián sa residéncia segondària en Leberon, Aupilhas o Cevena, pròba qu'òm pòt èstre occitanofòb acarnassit mai

preciar « objectivament » la natura, que i a pas ges de rapòrt entre leis òmes e lei païsatges... Donc aviá sa consciéncia tranquilla... Mai, mai, mai, ...e mai lei vèrmes vouguèron pas d'ela. Pensatz, una carn tota estransinada d'ernha, tota dessecada d'aigrors d'estomac, tota fronsida e tota seca de regim monolingue, e subretot conflada, borrada, farcida d'alhet (que la Romèca aviá falhit tant de còps qu'èra venguda un rèst d'alhets, una banasta d'alhets, un camp d'alhets a ela tota sola), quin vèrme voudriá per manjar, seriá que per un gostaron, d'una carn tant clafida de vermifug ? Au còtra, lei vèrmes se delectavan de cadabres occitans ben moflets, abalits tota sa vida au regim mediterranèu de legums e peis (que l'usatge de l'alhet i èra reglementat e non a profusion), o leis abonats ai bolets, anets, rabassas e fètge gras. Reconeissián pas que d'una bocada lo gost de la vertadiera carn occitana noirida dins lei règlas de la cosina occitana e abalida au bilinguisme dubert au monde. Li fa l'èime gaujós e en consequéncia la carn mofla e la cervèla mai poposa (e mai gròssa). Sa pèu n'es mai lisqueta, sei muscles mai fins (leis ernhós monolingues leis an de lònga tibats sus son èrnha, finís fatalament que leis enduresisson), sei neurònas pas tant regdas (un nèrvi d'ernhós es impossible de mastegar per un vèrme, es causa coneguda), e mai seis òsses son un delici, que la mesola n'es chucosa a non plus. La paura Romèca tota recauquilhada sus son emboliga franco-francesa, sa lenga e sa musica franco-francesas, e son regim forçat a l'alhet, e qu'aviá fach tant de quilomètres (reconeissiá que li aviá mantengut la linha) e despensar tant de saliva per mandar seis escomenjas, aviá logicament la carn en rapòrt ambe son viure : una pèu tota rugada d'olivier millenari (e encara es faire granda escòrna a l'olivier), un carn tressecada de vièlh corpatàs (sabètz, lei que la pèira mesa dins l'ola es cuecha avans elei) qu'ofrissiá solament un gost de vinagre (pissavinagre tota sa vida, s'acabava en vinagre alhetat tant logicament). E pas dei melhors encara, de vinagre de vinassa, o d'acide acetic scientificament parlant, e mai quasi pur. Maugrat lei mesas en garda dei mai vièlhs, d'unei vèrmes joines avián ben assajat de l'aprochar (tot fa ventre quora òm es joine) : lèu lèu s'apercebèron qu'èra vertadierament im-man-ja-bla de quin costat que la tastèsson. Lei plantas dei cementèris que s'engraissan de tot, e mai lei maulas e lei fenolhs, refusèron tanben una tala promiscuitat e ne'n volián pas ges per èstre femadas.

Refusada per lei vèrmes e lei plantas, la Romèca se rendèt a l'evidéncia : èra venguda indesirabla a son torn. Son regim linguistic e alimentari l'aviá traït. Quina putafin per quauqu'un qu'aviá passat sa vida a cridar còtra lei lengas indesirablas, a trufar leis accents indesirables, a escondre lei contes indesirables, a censurar lei cançons indesirablas, a assajar de faire barrar leis escòlas indesirablas, a estrifar lei bandieras indesirablas, a repotegar ai blogaires indesirables, a

rabaissar leis escrivans indesirables au reng de patesejaires regionalistas petainistas ! Se metèt a plorar de ràbia, se tant qu'una Romèca mòrta pòsca plorar, mai la tèrra refusèt perèu sei lagremas : tròp acidas ma bèla ! Lei reengoliguèt, e anèt tastar la tèrra d'un autre cementèri en assajant de se faire mai agradiva. Pena perduda, meteis scenari, qu'òm colhona pas un vèrme occitan coma aquò : tornar mai ni lei vèrmes, ni lei mauvas ni lei fenolhs, ni mai lei grandei cagaraulas blancas de la cauquilha aplatussada vouguèron d'ela. Pasmens son pas dificilas aquelei, que li dison « Manjamèrda » e fan ventre de tot. Mai non, cadun sa dignitat e mai encò dei cagaraulas. Una Romèca qu'a tant l'òdi d'una part de son país non podiá finir dignament dins la tèrra de son país, que totei lei vèrmes, mauvas e fenolhs de totei lei cementèris occitans se passèron lo mot : subretot, pas tocar a la Romèca !! Ren que de tastar un bocinet seriá ja tròp li faire plaser, que se o diga ! Subretot pas li laisser l'espèr que va endrudir mauvas e fenolhs e margaridetas e que se podriá targar puei de lei faire florir ! Caçaira rodejanta e secutaira foguèt, mòrta rodejanta e secutada demorariá !

Se ditz que lo cadabre de la Romèca aigra e alhetada e estransinada e tressecada barrutla encara de cementèri en cementèri en quèsta d'una tèrra d'acuelh per trobar lo repaus... D'unei dison e mai que l'ausisson cridar « *Putes ! Séparatistes ! Racistes ! Arriérés ! Vichysois !* » e autrei noms d'aucèus en bòn francés. Mai sabèm pas se s'adreïça ais Occitans o ai vèrmes. Benlèu ai vèrmes, darrier objècte possible de fixacion de son òdi militant ? Aürosament o malaürosament, lei vèrmes comprenon pas lo francés. Li aguèsse parlar occitan que l'aurián benlèu manjada e qu'auriá trobar lo repaus...

Josiana Ubaud – setembre de 2011–

N. B. : Leis eveniments citats aici son tirats de fachs totalament autentics (realitat de mon experiéncia o de la de meis amics, accions d'òmes politics o de parents d'escolans, etc.). Leis escòrnas en francés son ailàs tanben tant autenticas (jornaus, escrivans, mèls recebuts au Gidilòc, etc.).